

Utdanningsplan for leger i spesialisering i fordøyelsessykdommer ved Sørlandet Sykehus

Om utdanningsvirksomheten

Sørlandet sykehus er Agders største kompetansebedrift, med over 7000 ansatte fordelt på ulike lokasjoner. SSHF har ansvar for spesialisthelsetjenester innen fysisk og psykisk helse og avhengighetsbehandling. Sykehusene ligger i Arendal (SSA), Kristiansand (SSK) og Flekkefjord (SSF). I tillegg har vi distriktpsikiatriske sentre og poliklinikker flere andre steder i Agder. Årlig er det over 550 000 pasientbehandlinger i Sørlandet sykehus.

Om organisering av spesialiteten

Gastromedisinsk seksjon er organisert under medisinsk avdeling ved de tre sykehusene i Arendal, Kristiansand og Flekkefjord.

Om avdelingen/seksjonen i SSHF

SSHF har en bred klinisk aktivitet innenfor gastroenterologi. Ved alle tre sykehusene utføres endoskopiske prosedyrer, inkludert gastroskopi og koloskopi, samt ultralyd abdomen, ascitestapping og leverbiopsi. Ved SSA og SSK gjøres dessuten endoskopisk ultralyd, pH-manometri, stenting av strikturer og ERCP. For LIS2/3 er det dubleret døgnvakt ved både sykehuset i Arendal og Kristiansand. Ved SSF er det én LIS 2/3 sammen med en LIS1 i vakt. Spesialister i gastroenterologi går både generelle indremedisinske vakter og deltar i frivillig endoskopisk beredskapsvakt.

Om utdanningsløpet

Deler av utdannelsen kan foregå på andre helseforetak, men denne utdanningsplanen viser hele forløpet i fordøyelsessykdommer på SSHF.

SSHF kan tilby komplett generell indremedisinsk rotasjon som ledd i utdanningsløp til spesialiteten i fordøyelsessykdommer, samt nødvendig tjeneste både ved gastromedisinsk sengepost og gastrolab. Ved SSA og SSK dekkes de fleste læringsmål til spesialiteten. Læringsmål 20, 65 og 66 forventes imidlertid dekket ved tjeneste ved universitetssykehus. LIS som tar utdanning i fordøyelsessykdommer ved SSF vil få tilbud om å ha 12 mnd. tjeneste ved SSA eller SSK for å dekke alle læringsmål som kan oppnås innen SSHF, eksempelvis kapselendoskopi, endoskopisk stentbehandling, ERCP, EUS og pH/manometri. SSHF har et godt samarbeide for rotasjon både internt mellom sykehusene i Agder og ved OUS. Alle LIS i fordøyelsessykdommer er anbefalt 6-12 måneders tjeneste ved universitetssykehus. Ved opplæring i prosedyrer legges det planer for den enkelte LIS som får stå sammen med erfaren kollega til en oppnår nødvendig kompetanse til å arbeide selvstendig. Det er også utstrakt bruk av overleger til supervisjon ved sengepostene. Det er etablert halvårlig evalueringskollegium for alle LIS i spesialiteten.

Tid av utdanning	Lærested	LIS-løp	Avd/læringssted	Læringsmåte
0-1 år	SSHF	LIS1	Med/kir avd	Klinisk arbeid med supervisjon og veiledning
1-1,5 år	Legekantor	LIS1	Allmennpraksis	Klinisk arbeid med supervisjon og veiledning
1,5-3,5 år	SSA/SSK/SSF	LIS2	Medisinsk avdeling	Klinisk arbeid med supervisjon og veiledning

3,5-5,5-6 år	SSA/SSK/SSF*	LIS3	Gastromedisinsk seksjon	Klinisk arbeid med supervisjon og veiledning, inkl. prosedyretrening
6-7 år	OUS	LIS3	Gastromedisinsk avdeling	Klinisk arbeid med supervisjon og veiledning, inkl. fylle gjenværende læringsmål

*LIS fra SSF roterer 12 mnd. til SSA eller SSK i denne perioden

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS får en opplæringsperiode der en går i generell medisinsk vakt sammen med erfaren kollega i flere måneder. Alle LIS i generell indremedisin som trenger eller ønsker tjeneste ved gastro, får tilbud om dette.

Internundervisning og kurs

SSHF oppfyller krav til nødvendig antall timer med internundervisning. Undervisningen organiseres slik at alle legene i avdelingen deltar og det er daglig satt av en halv time til undervisning utenom ferie-/høytidsuker. Undervisningsplanen knytter undervisningen opp mot de enkelte læringsmålene. Det tilrettelegges for at LIS skal kunne dra på kurs.

Det er krav om minimum 70 timer årlig internundervisning.

Det er ved SSA og SSK 30 minutter internundervisning fire dager i uken, 40 uker i året, altså 80 timer i året. Ved SSA er det felles undervisning for gastromedisin og gastrokirurgi en dag i uken, resten er felles internundervisning på medisinsk avdeling. Ved SSF er det 105 minutter undervisning per uke 40 uker i året, 70 timer per år.

SSHF samarbeider med Telemark og Vestfold om et årlig faglig møte, «Skagerak gastroforum», over to dager.

Simulering og ferdighetstrening

SSHF har samarbeid med OUS og Endoskopiskolen og et flertall av overlegene har deltatt på Endoskopiskolens koloskopiinstruktørkurs.

Forskning

Ved SSHF er det flere PhD-kandidater og de gastromedisinske seksjonene inkluderer pasienter til både nasjonale og internasjonale studier.

SSHF arrangerer 1-2 ganger årlig kurs i forskning, kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet som dekker de aktuelle læringsmålene i Felles Kompetansemål (FKM). Kurset inkluderer en kvalitetsforbedringsoppgave. Dette kan være alt fra en clinical audit, til å oppdatere en prosedyre eller se på mulige løsninger på en problemstilling man har i avdelingen. Eks pasientlogistikk, pasientforløp, m.m. På kursdagen vil LIS få bistand fra Forskningsenheten, Kvalitet og pasientsikkerhetsenheten og Medisinsk bibliotek til å begynne med sitt prosjekt. Som en del av forberedelsene til kurset skal LIS sammen med leder/veileder finne en problemstilling de ønsker å se på som prosjektoppgave.

Felles kompetansemål (FKM)

Det er laget en felles plan for felles kompetansemål for SSHF. Dette kursprogrammet består av 3 dager og vil dekke de fleste læringsmål i FKM. Kursene er utarbeidet av representanter fra biblioteket, lærings og mestringscenteret, fagenheten og forskningsenheten. Kurset vil kjøres minimum årlig ved alle tre lokalisasjoner og være åpent for alle LIS. Som en del av kurset vil det gis en introduksjon til prosjektoppgaven «kunnskap og forbedring» som er anbefalt gjennomført for alle LIS. For øvrig anbefales det også på veilederkurs at mange av temaene skal gjennomgås på individuell veiledning.

Organisering av supervisjon på den enkelte avdeling/seksjon

Alle LIS får supervisjon av spesialistene som er tilknyttet de gastromedisinske seksjonene ved de tre sykehusene, både ved tjeneste på sengepost og ved gastrolab, samt i forbindelse med vaktarbeid. LIS som ønsker det, kan som ledd i sin utdanning være med på utrykningene til endoskopisk beredskapsvakt.

Veiledning og faglig utvikling

Det settes av tid til regelmessig veiledning. Typisk er det hyppigere veiledning i begynnelsen av utdanningsløpet, men dette kan tilpasses den enkeltes ønske og behov. Det settes av tid til faglig fordypning, inkludert hospitering, der dette er ønskelig. LIS får delta i faglige møter.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Dokumentasjon av oppnådde læringsmål gjennomføres i kompetanseportalen. Det vil være angitt på hver læringsaktivitet om du skal sende læringsaktiviteten til godkjenning hos din veileder, en supervisor, et evalueringskollegium eller om det kun er egenregistrering av gjennomført læringsaktivitet. Etter at alle læringsaktivitetene er gjennomført skal LIS sende hele læringsmålet til endelig godkjenning hos sin avdelingsleder. Noen avdelingsledere har delegert godkjenningen av en del læringsmål til seksjonsledere eller andre og det vil være markert i Kompetanseportalen. LIS og veileder skal sammen vurdere progresjonen i utdanningen minst halvårlig.

Leder har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetting vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer) og planlagt progresjon i dette, basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege, og planen skal oppdateres hvert halvår. Planen skal godkjennes av leder.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalget består av en overlege og en LIS ved medisinsk avdeling. Gastroseksjonen har samarbeide med gastrokirurgisk avdeling for ukentlig undervisning. Seksjonsoverleger Audun Hasund (SSK), Johan Holck-Steen (SSA) og Jens Pallenschat (SSF) er utdanningsansvarlige overleger ved de respektive gastromedisinske seksjoner på Sørlandet.

Tillitsvalgte

Det er tillitsvalgte LIS tilknyttet alle avdelinger ved alle sykehusene som skal ivareta den enkelte LIS sine interesser.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med seksjonsoverlege Johan Holck-Steen (SSA), Audun Hasund ((SSK) eller Jens Pallenschat (SSK).